

SAK 16-16 INNSPEL TIL ARBEIDET MED ETABLERING AV REGION VIKEN

Saksopplysning

Østfold, Akershus og Buskerud har kome fram til ei fellesplattform som skal danne regionen Viken, vedlagt avtale som danner grunnlaget for samanslåinga. Det er i denne fasen ikkje nokon høyringsrunde, men det er Regionrådet for Hallingdal har funne det føremålstenleg å koma med innspel i denne fasen.

Avtala legg til grunn at:

- Politisk og administrativ leiding med nødvendige stabs-, støtte- og strategiske funksjonar blir lokalisert til Oslo/Lillestrøm.
- Strategisk leiding for utdanningssektoren blir lagt til Drammen, med operative funksjonar også i Sarpsborg/Nedre Glomma og Oslo / Lillestrøm.
- Strategisk leiding for samferdsel blir lagt til Oslo / Lillestrøm, med operative vegfunksjonar også i Sarpsborg/Nedre Glomma.
- Strategisk leiding for plan, miljø og næring blir lagt til Sarpsborg/Nedre Glomma med operative funksjoner også i Drammen, som skal følge opp regionale utviklingsmidlar.
- Det er foreslått at Østfold får fylkesmannsembetet

Regionen Viken skal ha tre administrasjonssentre, som vil vera likeverdige når det gjeld talet på arbeidsplasser. Det betyr at Buskerud får tilført over 100 nye arbeidsplassar.

Sarpsborg/Nedre Glomma og Drammen skal vera to av administrasjonssentre.

Den siste administrasjonsstaden blir lokalisert til Oslo i påvente av endeleg avklaring av forholdet mellom Oslo og den nye regionen. Dersom Oslo ikkje blir ein del av den nye regionen, blir administrasjonsstaden lagt til Lillestrøm.

Viken ynskjer å ta over fleire oppgåver frå staten, m.a. tilknytt samferdsel, naturressursforvaltning og næringsutvikling.

Vidare framdrift

- I desember fattar dei tre fylkestinga vedtak om eventuelt ei samanslåing
- Regjeringa legg fram sitt forslag til ny kommune- og regionstruktur våren 2017
Deretter byrjar ein eventuell samanslåingsprosess.
- Dei tre fylkeskommunane slår seg eventuelt saman til region Viken frå 1.1.2020

Forslag til innspel

1. Hallingtinget er oppteken av Hallingdal sin rolle i ein ny region som omfattar Buskerud, Akershus og Østfold. Region Viken vil bli ein svært stor region både i areal, folketal og næringsstruktur, der det frå Hallingdal si side er vanskeleg å sjå at dette blir ei funksjonelle eining. Hallingtinget ser med uro på forslaget og er oppteken av å bli høyrte og teke omsyn til, og vil kunne vera ein konstruktiv bidragsytar i det vidare arbeidet.
2. Hallingdal vil bli ein ytterkant i ein ny stor region, der avstandane i mange samanhengar blir større. Dette gjeld både i forhold til geografi, politikk, by/distriktsproblematikk og næringsstruktur. Hallingtinget har forståing for at det er dei overordna grepa som har fokus no, samstundes kan det ikkje vera tvil om at type regionar som Hallingdal fort kan bli ein parentes i dette arbeidet, dersom det ikkje får eit særskilt fokus.

Øvre Buskerud representera både utfordringa og store ressursar, som utan tvil vil kunne bli ei styrke i Viken. Hallingtinget er oppteken av at dette er problemstillingar som blir teke på alvor i det vidare arbeidet.

3. Det må takast omsyn til dei regionane/kommunane som ligg i det distriktpolitiske virkeområde. Det er ynskjeleg med:
 - Partnerskapsavtale tilsvarande det som er mellom Buskerud fylkeskommune og regionane i Buskerud i dag.
 - Det må vera ein tydleg distriktpolitikk
 - Det må vera dedikerte medarbeidarar med lokalkunnskap
 - Det må vurderast distriktskontor (distriktpolitisk virkeområde) som har kompetanse i forhold til:
 - o Distriktpolitikk
 - o Reiseliv
 - o Fjellandbruk
4. For å få ein god start og best mogleg resultat i dei komande prosessar er det heilt avgjerande at kunnskap og moglegheiter om fjellregionane i Øvre Buskerud, blir lyfta inn i arbeidet. Hallingtinget ber om at det blir sett i gang eit arbeid, som ser på korleis ytterkantane i region Viken, med fokus på fjellområda, kan bli ein funksjonell del av Viken. Dette er eit arbeid Regionrådet for Hallingdal ynskjer å ta aktivt del i.

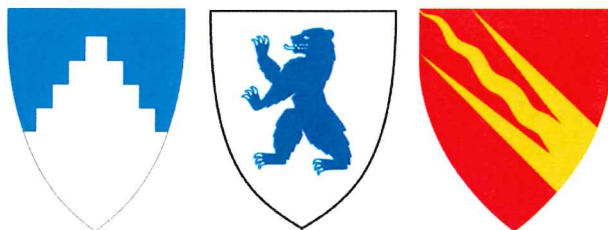
Hallingdal 10.11.2016

Knut Arne Gurigard

Dagleg leiar

Vedlegg: Avtale om sammenslåing av Akershus, Buskerud og Østfold

Avtale om sammenslåing av Akershus, Buskerud og Østfold

Innledning

Denne avtalen er forhandlet frem i forhandlingsutvalget mellom partene i Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner.

Regionens navn, merke og andre symboler

Den nye regionen heter Viken, og den folkevalgte enheten benevnes region Viken.

Fellesnemnda får i oppgave å foreslå et nytt regionvåpen og ordførerkjede som kan være et samlende symbol for hele Viken.

Sammenslåingstidspunkt

Akershus, Østfold og Buskerud slår seg sammen til region Viken fra 1.1.2020. De respektive fylkestingene i Akershus, Østfold og Buskerud fatter vedtak om å søke Stortinget om å bli slått sammen.

Plattform for Viken

Viken skal bli Norges mest fremtidsrettede region. Viken skal bygge en kultur som er basert på åpenhet og tillit.

1. Vi skal styrke demokratiet og løse flere oppgaver regionalt

Viken skal være en sterk region som utvikler og utnytter regionale fortrinn. Vi vil overta flere oppgaver fra staten og sikre sterkere regionalt demokrati og bedre samfunnsutvikling. Målet er en livskraftig region som fremmer balansert og bærekraftig utvikling innen næring, landbruk, kultur, samferdsel, utdanning og helse. Dette skal oppnås ved å satse på eksisterende byer og tettsteder. Gjennom en flerkjernet struktur utvikles byene som motorer i regionen.

2. Vi skal ha effektive transportløsninger

Mange av transportutfordringene i Viken er knyttet til arbeidspendling til og fra Oslo, samt i og rundt de mellomstore byene i regionen. Å se disse utfordringene i en helhet vil gi bedre muligheter til fremtidsrettede løsninger, og generere mulighet for innovasjon, teknologiutvikling samt stimulere til klimavennlig omstilling.

Viken skal tilby et sømløst transportsystem og et felles billettsystem i hele regionen slik at flere mennesker kan reise kollektivt, gå og sykle. Vi skal ha en sammenhengende areal- og transportplanlegging med god balanse mellom vekst og vern.

3. Vi skal lede an i det grønne skiftet

Viken skal gjennom samordnet innsats bidra til en klimavennlig omstilling. Vi skal ha en helhetlig, klimasmart og miljøriktig samfunnsplanlegging som gir grobunn for levende lokalsamfunn.

Ved å danne region Viken har vi en bedre mulighet til å finne svar på komplekse samfunnsutfordringer. Viken vil kunne spille en viktig rolle når det gjelder å legge til rette for løsninger innen samferdsel og samfunnsplanlegging rundt og i samspill med hovedstaden. Dette også for å bidra til å oppfylle målene i Parisavtalen og FNs bærekraftsmål, noe som vil gi Viken fortrinn både nasjonalt og internasjonalt.

4. Vi skal styrke og utnytte vår kompetanse

Viken skal bidra til at regionens kompetansemiljøer samordnes og styrkes for å fremme verdiskaping og sysselsetting.

Viken kan bli en bærekraftig og internasjonal vekstmotor som skaper gode forutsetninger for entreprenørskap og innovasjon samtidig som det spisser vår konkurransekraft gjennom satsinger på styrkeområder og klynger.

Undervisningen skal være tilpasset den enkeltes evner og behov, og ha høy læringseffekt slik at flere fullfører og består. Tilbud innen videregående opplæring, fagskole, høyskole og universitet i regionen må være fremtidsrettet og møte samfunnets behov. Slik styrker vi muligheten og evnen til omstilling og livslang læring.

Folkevalgtes arbeidsvilkår

Folkevalgte må sikres gode arbeidsvilkår i den nye regionen, både når det gjelder partier som utgjør en del av et flertall og et mindretall. Både store og mindre partier må ha mulighet til å jobbe grundig med sakene. Regionens politiske arbeid skal legge vekt på å finne en arbeidsform som gir nok tid til gode politiske prosesser. Det er viktig at ansvaret for beslutningene som blir tatt blir tydelig og at også motforestillingene blir synlige.

Alle de tre fylkeskommunene har i dag formannskapsmodell. Regionreformen i seg selv legger ingen føringer for endring av styringsform.

Regiontinget

Antall representanter i regiontinget blir 87.

Valg til det nye regiontinget gjennomføres høsten 2019.

Det skal avholdes minst ett regiontingsmøte i hvert av dagens fylker i løpet av året.

Regionens administrasjonssenter og politiske ledelse

Region Viken vil ha tre administrasjonssentra. Disse skal være likeverdige når det gjelder antall arbeidsplasser.

Sarpsborg/Nedre Glomma og Drammen skal være to av disse stedene. Det siste administrasjonsstedet lokaliseres i Oslo i påvente av endelig avklaring av forholdet mellom Oslo og den nye regionen. Dersom Oslo ikke blir en del av den nye regionen legges dette administrasjonsstedet til Lillestrøm.

- Politisk og administrativ ledelse med nødvendige stabs-, støtte- og strategiske funksjoner lokaliseres til Oslo/Lillestrøm.
- Strategisk ledelse for utdanningssektoren legges til Drammen, med operative funksjoner også i Sarpsborg/Nedre Glomma og Oslo/Lillestrøm.
- Strategisk ledelse for samferdsel legges til Oslo/Lillestrøm, med operative veifunksjoner også i Sarpsborg/Nedre Glomma.
- Strategisk ledelse for plan, miljø og næring legges til Sarpsborg/Nedre Glomma med operative funksjoner også i Drammen, som skal følge opp regionale utviklingsmidler.

Avtalepartene legger til grunn at fylkesmannsembetet lokaliseres i Østfold.

Arbeidslivet er i rask endring og vi mener at tilrettelegging av rutiner og teknologi for fjernarbeid kan bli et viktig tiltak ved etableringen av en ny region. Dette kan gjelde fjernarbeid fra hjemmekontor, eller fra andre lokaliteter i bygningsmassen til den nye regionen.

Ansatte

Et viktig mål med sammenslåingen er å skape bedre forutsetninger for en kompetent og effektiv administrasjon og tjenesteproduksjon, med attraktive og utviklende arbeidsplasser.

En sammenslåing mellom Østfold, Buskerud og Akershus vil påvirke de ansatte i sentraladministrasjonen i de tre fylkeskommunene. Sammenslåingen vil gi grunnlag for å etablere større og sterkere fagmiljøer. Den nye organisasjonen skal løse viktige samfunnsoppgaver og drive samfunnsutvikling i et geografisk vidt område med en stor og sammensatt befolkning. Dette vil bidra til at den nye regionen blir en attraktiv arbeidsplass.

Fylkeskommunene Østfold, Buskerud og Akershus gir følgende garanti overfor sine ansatte i forbindelse med sammenslåingen:

Ingen som er fast ansatt i en av fylkeskommunenes sentraladministrasjoner per 31.12.2019, kan bli sagt opp på grunn av virksomhetens forhold, jf. arbeidsmiljøloven § 15-7 (Lov 2005-06-17-62), før utgangen av 2024. Ved overtallighet skal arbeidsgiver tilby fast ansatte annet passende arbeid. Garantien forutsetter at arbeidssted kan bli flyttet innad i regionen. Dersom det ikke finnes annet passende arbeid å tilby innad i regionen, forutsetter garantien at den ansatte må godta å kunne bli benyttet til midlertidig oppgaver, eller i enhver annen ledig stilling, inntil annet passende arbeid kan tilbys. For øvrig gjelder det oppsigelsesvern som følger av arbeidsmiljøloven. Ingen fast ansatt skal, i det tidsrom garantien gjelder, få forringet sine lønnsbetingelser eller andre betingelser som følger av arbeidsavtalen.

Samhandling med tillitsvalgte og verneombud

Sammenslåingen skal ikke svekke rollen til arbeidstakerorganisasjonene. Det må sikres ressurser til tillitsvalgte.

Det etableres i samarbeid med de tillitsvalgte et partssammensatt utvalg bestående av 33 representanter;

- 18 representanter fra fellesnemnda, seks fra hver fylkeskommune
- 15 tillitsvalgte/verneombud, fem fra hver fylkeskommune

Utvalget innstiller overfor fellesnemnda i arbeidsgiverpolitiske spørsmål.

Bruk av disponibel formue

Disponibel formue fra de tre fylkeskommunene skal disponeres av det nye regiontinget til beste for innbyggere, samfunn og næringsliv i den nye regionen.

Skoleinvesteringer

Det er behov for skoleinvesteringer i alle de tre fylkene. Regionreformen skal ikke føre til oppbremsing av skoleinvesteringer. Det er aksept for at vedtatte skoleinvesteringsplaner i de tre fylkene gjennomføres som planlagt, vedtatt i økonomiplanene 2018-2021.

Eierskap

Den nye regionen er hel- og deleier av en rekke selskaper. Eierskapet overføres til den nye regionen. Den nye regionens eierskap skal være preget av langsiktighet. Det legges opp til en gjennomgang av eierskapet som del av fusjonsprosessen. Det utvikles en felles, aktiv og profesjonell eierskapspolitikk med tydelig styring av selskaper og foretak.

Fellesnemnda

Fellesnemnda skal utvikle grunnlag for felles kultur, visjon, verdier og mål for den nye regionen.

Det oppnevnes en fellesnemnd bestående av 38 medlemmer, henholdsvis 11 medlemmer fra Buskerud og Østfold og 16 medlemmer fra Akershus.

Akershus skal ha leder av fellesnemnda. Nestleder i nemnda er fra Østfold.

Det skal oppnevnes et arbeidsutvalg med totalt 6 medlemmer, herunder fylkesordfører og opposisjonsleder fra hver fylkeskommune.

Fellesnemnda skal samordne og ta seg av forberedelsene til en ny region, jfr. Inndelingslova §26.

Fellesnemnda skal forberede alle viktige spørsmål som er nødvendig for etableringen av den nye regionen.

Fellesnemnda kan ikke gripe inn i virksomheten i de eksisterende fylkeskommunene forut for sammenslåingen. Hver fylkeskommune har ansvar for sin ordinære drift frem til sammenslåingen. Fylkeskommunenes vedtatte økonomi- og handlingsprogram for 2018-2021 skal videreføres. Vesentlige endringer forutsettes koordinert med de øvrige fylkeskommunene. Spørsmål som kan ha betydning for den nye regionen, bør drøftes i fellesnemnda før det fattes endelig vedtak i de respektive fylkesting.

I tillegg til de lovpålagte oppgaver, er fellesnemnda tillagt oppgaver som fremgår av et eget reglement. Reglementet følger som vedlegg 1 til denne avtalen, og skal anses som en del av avtalen. Reglementet skal vedtas av alle fylkestingene.

Fellesnemnda skal tilstrebe konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet gjelder kommunelovens saksbehandlingsregler i folkevalgte organer, jf. inndelingslova § 26 1. ledd og kommuneloven § 35.

Prosjektorganisering – felles sekretariat

Fra stortingets vedtak om sammenslåing til iverksettelse 1.1.2020 vil det være felles problemstillinger og oppgaver knyttet til etablering av ny organisasjon.

Fellesnemnda etablerer et sekretariat som er uavhengig av linjeorganisasjonen i de tre fylkeskommunene, som håndterer disse oppgavene. Alle tre fylkeskommuner bør være

representert i sekretariatet. Sekretariatet organiseres som et prosjekt med en prosjektleder. Prosjektlederstillingen utlyses eksternt.

Stat, statlige oppgaver og lokalisering av regional stat

Viken skal ha større påvirkningskraft regionalt og nasjonalt – og skal sikre flere statlige ressurser, etableringer og prioriteringer i regionen. Det legges til grunn at den nye regionen overtar statlige oppgaver, ansvar og virkemidler innenfor de sentrale ansvarsområdene. Dette innebærer helhetlig planlegging og forvaltning av oppgaver og virkemidler knyttet til naturressursforvaltning, klima, miljø, næring, FOUI, kultur, folkehelse, og samferdsel ved et styrket mandat og myndighet til å drive regional samfunnsutvikling. Regionale planer som er laget i partnerskap er regionens verktøy for samfunnsutvikling. Det regionale folkevalgte nivået har en unik mulighet til å ta den tverrsektorielle delen av samfunnsutviklingen som staten ikke kan ta. Om regionreformen skal bli vellykket må regional planlegging bli førende for statsetatene.

Viken vil peke på at følgende områder som et minimum overføres til regionen. Disse kommer i tillegg til de oppgavene fylkeskommunene har i dag:

- Sams vegadministrasjon
- Virkemiddelapparatet innenfor næringsutvikling
- Utviklingsoppgaver som i dag ligger hos fylkesmannen
- Avgjørelsesmyndighet i innsigelsessaker bør stoppe på regionalt folkevalgt nivå og fylkesmannens rolle gjennomgås
- Oppgaver innenfor miljø og klima
- Utviklingsmidler innenfor kultursektoren.

Disse oppgavene må ses i sammenheng med den øvrige organiseringen av region Viken.

Det legges til grunn at de geografiske grensene for regional stat følger organiseringen av den nye folkevalgte regionen.

For å sikre en balansert, flerkjernet utvikling i regionen bør lokaliseringen av regionale statlige virksomheter ses i sammenheng med lokalisering av administrasjonen i en ny folkevalgt region.

Forholdet til Oslo

Oslo, Akershus, Østfold og Buskerud er et felles bo- og arbeidsmarked med et sammenvevd transportsystem. Det er derfor avgjørende med en tett samhandling i dette området. Akershus, Østfold og Buskerud legger til grunn at Oslo blir en del av en felles region Viken og anmoder Stortinget om å vurdere dette ved behandlingen av sak om nye regioner våren 2017.

Akershus, Østfold og Buskerud vil som en eventuell framtidig region uten Oslo søke å etablere et nært samarbeid med Oslo. Det skal i tillegg etableres et samarbeidsråd mellom Oslo, Viken og kommunene med felles grense til Oslo eller de kommunene som utgjør bybåndet i Areal- og transportplanen for Oslo og Akershus. Samarbeidet om Ruter AS, Oslopakke 3, Fjellinjen og regionale planer videreføres. Konkrete løsninger må utformes i samarbeid med Oslo og andre berørte parter. Partene legger stortingets vedtak om Oslopakke 3 til grunn.

Partene er innforstått med at denne avtalen må revideres i sin helhet dersom Oslo blir en del av regionen.

Samarbeidspartnere

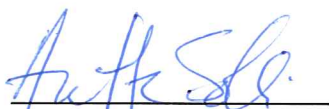
Viken vil styrke samspillet mellom nivåene i forvaltningen gjennom å være en strategisk, mobiliserende og koordinerende aktør.

Viken vil bidra til et godt samarbeid med kommunene. I dialog med kommunene vil Viken søke å etablere en hensiktsmessig inndeling i kommuneregioner som vil være viktige arenaer for samarbeid.

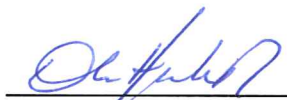
Næringslivsorganisasjoner og frivillig sektor er viktige samarbeidspartnere.

Viken vektlegger samarbeid med tilgrensende regioner.

Hankø, 03.11.2016

Anette Solli, fylkesordfører
Akershus fylkeskommune

Ole Haabeth, fylkesordfører
Østfold fylkeskommune

Roger Ryberg, fylkesordfører
Buskerud fylkeskommune

Vedlegg:

- 1) Utkast til reglement for fellesnemnda